

Kärkölän yhtenäiskoulun siirtyminen ruokailukäytäntöön ilman tarjottimia talousarviovuonna 2023

Kunnanhallitus 19.12.2022 § 220

Kunnanvaltuuston kokouksen 12.12.2022 päätösten täytäntöönpano

Valmistelija asianhallintapäällikkö jaana.nihtila@karkola.fi, puh. 044-770 2207

Kuntalain 96 §:n mukaan, jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.

Esittelijä pormestari Markku Koskinen

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää panna täytäntöön kunnanvaltuuston kokouksen 12.12.2022 päätökset.

Kunnanvaltuusto teki päätöksen koulun siirtymisestä ruokailukäytäntöön ilman tarjottimia talousarviovuonna 2023. Kunnanhallitus aloittaa päätöksen täytäntöönpanon selvittämällä muutoksen aiheuttamat toimenpiteet ja vaikutukset koulun toimintaan. Kunnanhallitus kehottaa Teknistä lautakuntaa sekä Sivistys- ja hyvinvointilautakuntaa valmistelemaan päätöksen täytäntöönpanoa ja tuomaan tarvittaessa kunnanvaltuuston tietoon muutoksen aiheuttamat toimenpiteet ja vaikutukset koulun ja ruokahuollon toimintaan.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 19.01.2023 § 7
725/12.01.03.03/2022

Valmistelija sivistysjohtaja petri.kakonen@karkola.fi puh. 044-770 2130

Opetushenkilöstö ja lähiesihenkilöt ovat laatinut alla mainitut huomiot ilman tarjottimia järjestettävän kouluruokailun aiheuttamista toimenpiteistä ja vaikutuksista koulun toimintaan.

- Koululaisten on mahdotonta kuljettaa ruokalautasta, juomalasia, servettiä, leipää ja ruokailuvälineitä kerralla pöytään, ei onnistu edes aikuiselta, ilman tarjotinta.
- Pienet 0-2 luokkalaiset pystyvät kuljettamaan vain ruokalautasen kerrallaan pöytään.
- Risteävä liikenne tulisi lisääntymään paljon, sillä oppilaat joutuvat hakemaan erikseen leipää, juomaa yms.
- Tarjottimien poisjättäminen tulee lisäämään rikkoutuneiden astioiden määrää.
- Edestakainen liikkuminen tulee lisäämään levottomuutta ruokalassa ja siten valvonnan tarvetta.

- Tautien lisääntyminen on aina riski, kun ihmiset liikkuvat edestakaisin.
- Myös palautuslinjastoon voi tulla useampi käynti, jos oppilas on ottanut esim. kaksi lasia ja lautasta sekä välineitä. Varsinkaan pienet koululaiset eivät pysty niitä kerralla kuljettamaan linjastolle ilman tarjotinta.
- Oppilaat eivät ota ruokaa tarvittavaa määrää, koska ruoka saattaa lainehtia yli lautaselta, esim. keitot ja silloin ravintoa saadaan liian vähän.
- Kuuma ruoka saattaa lainehtia käsille.
- Ruoka jää kokonaan syömättä, jos sitä on kaatunut oppilaan päälle, hän ei todennäköisesti enää ”kehtaa” ruokailla.
- Leivän syönti jää todella vähälle, koska oppilaat eivät viitsi sitä erikseen hakea. Tämäkin aiheuttaa sen, että kouluruoan ravintoainepitoisuus jää vajaaksi.
- Jos oppilaat hakevat leivän tai tuorepalan, he laskevat sen pöydälle, johon on edellinen oppilas esim. aivastanut, lisää tämä tartuntojen leviämistä.
- Keittojen kanssa ja usein muutenkin kouluruokaan kuuluu ns. tuorepala (omenalohko tms.). Tuorepalan kuljettaminen pöytään ei onnistu ilman, että se haetaan erikseen ja taas tulee lisää risteävää liikennettä tilaan.
- Ruokailuaika tulee lisääntymään ja se on opetuksesta pois.
- Kiireen tuntu ruokaillessa ei ole tämän päivän ruokakasvatusta.

Esittelijä	sivistysjohtaja Petri Käkönen
Päätösehdotus	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee tiedoksi opetushenkilöstön ja lähiesihenkilöiden laatimat huomiot ilman tarjottimia järjestettävän kouluruokailun aiheuttamista toimenpiteistä ja vaikutuksista koulun toimintaan. Lautakunta esittää kunnanhallituksen kautta kunnanvaltuustolle, että se päättää luopua koulun siirtymisestä ruokailukäytäntöön ilman tarjottimia.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin muutoksitta.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Jakelu	Kunnanhallitus
Tekninen lautakunta 24.1.2023 § 10 725/12.01.03.03/2022	

Teknisen toimen selvitys ja perustelut

Tarjottimien poistolla on vaikutuksia niin teknisen toimen henkilökunnan työntekoon, kuin koululaisten ruokailuun.

Tekninen toimi on laatinut alla olevan listauksen tarjottimien poistamisen aiheuttamista haitallisista vaikutuksista:

- Koululaisten on mahdotonta kuljettaa ruokalautasta, juomalasia, servettiä, leipää sekä ruokailuvälineitä kerralla pöytään. Astioiden kuljettaminen yhdellä kertaa pöytään ei onnistu edes aikuiselta, ilman tarjotinta.

- Pienet 0-2 luokkalaiset pystyvät kuljettamaan vain ruokalautasen kerrallaan pöytään.
- Pitäisi tehdä leipäpöytä erikseen, Apilan tilaan se on haasteellista.
- Risteävä liikenne tulisi lisääntymään paljon, sillä oppilaat joutuvat hakemaan erikseen leipää, juomaa yms.
- Tautien lisääntyessä on aina riski, kun ihmiset liikkuvat edestakaisin.
- Yhteentörmäyksien riski on myös suuri ja näin ollen muodostuu myös astiahävikkiä ja sotkua.
- Myös palautuslinjastoon voi tulla useampi käynti, jos oppilas on ottanut esim. vettä ja maitoa, kahta lasia ja lautasta sekä välineitä ei varsinkaan pienet koululaiset pysty kerralla kuljettamaan, ilman tarjotinta.
- Juomalasiat tulisi vaihtaa tavallisiin tai muovisiin, ja tästä muodostuu lisää kustannuksia.
- Oppilaat eivät ota ruokaa tarvittavaa määrää, koska ruoka saattaa lainehtia yli lautaselta, esim. keitot, jolloin ravintoa saadaan liian vähän.
- Kuuma ruoka saattaa lainehtia käsille.
- Ruoka voi jäädä kokonaan syömättä, jos sitä on kaatunut oppilaan päälle, sillä hän ei todennäköisesti enää ”kehtaa” ruokailua.
- Leivän syönti jää vähäiseksi koska oppilaat eivät viitsi sitä erikseen hakea. Tästäkin aiheutuu se, että kouluruoan ravintoainepitoisuus jää vajaaksi.
- Jos oppilaat hakevat leivän tai tuorepalan, he laskevat sen pöydälle, johon on edellinen oppilas esim. aivastanut, jolloin tämä lisää tartuntojen leviämistä.
- Keittojen kanssa ja usein muutenkin kouluruokaan kuuluu ns. tuorepala (omenalohko tms.). Tuorepalan kuljettaminen pöytään ei onnistu ilman että se haetaan erikseen, ja taas tulee lisää risteävää liikennettä tilaan.
- Ymmärretään, että valtuutetut haluavat säästää vettä sekä sähköä, mutta veden kulutus on uuden tunnelikoneen myötä vähentynyt huomattavasti sekä kaikki keittiön uudet laitteet ovat energiatehokkaita.
- Tarjottimien pesun ajan säästäminen menee siivoukseen ruokasalissa ja aika ei edes riitä, sillä siivoamista tulee paljon. Tekninen arvioi, että joudumme palkkaamaan yhden henkilön siivoamaan koko ruokailun ajaksi.
- Uuden tilan pinnat kärsivät, jos ruokaa ja maitoa on toistuvasti pinnoilla.
- Ruokailuun käytettävä aika lisääntyy, ja se on opetuksesta pois.
- Kiireen tuntu ruokaillessa ei ole tämän päivän ruokakasvatusta. Kiire ruokailussa aiheuttaa, että lapset eivät syö riittävästi.

Uuden koulun keittiö ja ruokailutilat ovat mitoitettu tiiviille toiminnalle, jossa liikutaan sukat jalassa. Työntekijöiden määrä on suhteutettu työn määrään tehokkaasti, ja koneet ovat uusia sekä energiaa säästäviä. Tarjottimien poistamisen sijasta säästöjä voidaan saada aikaan esimerkiksi pohtimalla yhdessä koululaisten kanssa, kuinka ruokahävikkiä saadaan vähennettyä entisestään sekä miten saadaan säästettyä koulussa vettä ja energiaa.

Esittelijä

tekninen johtaja Emilia Lehikoinen

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta merkitsee tiedoksi teknisen toimen laatimat huomiot ilman tarjottimia järjestettävän kouluruokailun aiheuttamista toimenpiteistä ja vaikutuksista koulun toimintaan.

Tekninen lautakunta esittää kunnanhallituksen kautta kunnanvaltuustolle, että se päättää luopua koulun siirtymisestä ruokailukäytäntöön ilman tarjottimia.

Päätös Tekninen lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä päätösehdotuksen.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Kunnanhallitus 30.01.2023 § 21
725/12.01.03.03/2022

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 12.12.2023 § 49 hyväksyä vuoden 2023 talousarvion sekä taloussuunnitelman vuosille 2023 - 2025 sillä tekstilisäyksellä, että lisätään Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan muutoksiin teksti; poistetaan Kärkölän koulun ruokalan käytöstä tarjottimet.

Kunnanhallitus päätti panna täytäntöön kunnanvaltuuston kokouksen 12.12.2022 päätöksen koulun siirtymisestä ruokailukäytäntöön ilman tarjottimia talousarviovuonna 2023 kokouksessaan 19.12.2022 § 220.

Lisäksi kunnanhallitus kehotti teknistä lautakuntaa sekä sivistys- ja hyvinvointilautakuntaa valmistelemaan päätöksen täytäntöönpanoa ja tuomaan tarvittaessa kunnanvaltuuston tietoon muutoksen aiheuttamat toimenpiteet ja vaikutukset koulun ja ruokahuollon toimintaan.

Valmistelijat sivistysjohtaja petri.kakonen@karkola.fi puh. 044-770 2130
tekninen johtaja emilia.lehikoinen@karkola.fi puh. 044-770 2056

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 19.1.2023 § 7

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päätti esittää kokouksessaan 19.1.2023 § 7 kunnanhallituksen kautta kunnanvaltuustolle, että se päättää luopua koulun siirtymisestä ruokailukäytäntöön ilman tarjottimia seuraavien perustein:

- Koululaisten on mahdotonta kuljettaa ruokalautasta, juomalasia, servettiä, leipää ja ruokailuvälineitä kerralla pöytään, ei onnistu edes aikuiselta, ilman tarjotinta.
- Pienet 0-2 luokkalaiset pystyvät kuljettamaan vain ruokalautasen kerrallaan pöytään.
- Risteävä liikenne tulisi lisääntymään paljon, sillä oppilaat joutuvat hakemaan erikseen leipää, juomaa yms.
- Tarjottimien poisjättäminen tulee lisäämään rikkoutuneiden astioiden määrää.
- Edestakainen liikkuminen tulee lisäämään levottomuutta ruokalassa ja siten valvonnan tarvetta.
- Tautien lisääntyminen on aina riski, kun ihmiset liikkuvat edestakaisin.
- Myös palautuslinjastoon voi tulla useampi käynti, jos oppilas on ottanut esim. kaksi lasia ja lautasta sekä välineitä. Varsinkaan pienet koululaiset eivät pysty niitä kerralla kuljettamaan linjastolle ilman tarjotinta.

- Oppilaat eivät ota ruokaa tarvittavaa määrää, koska ruoka saattaa lainehtia yli lautaselta, esim. keitot ja silloin ravintoa saadaan liian vähän.
- Kuuma ruoka saattaa lainehtia käsille.
- Ruoka jää kokonaan syömättä, jos sitä on kaatunut oppilaan päälle, hän ei todennäköisesti enää ”kehtaa” ruokailla.
- Leivän syönti jää todella vähälle, koska oppilaat eivät viitsi sitä erikseen hakea. Tämäkin aiheuttaa sen, että kouluruoan ravintoainepitoisuus jää vajaaksi.
- Jos oppilaat hakevat leivän tai tuorepalan, he laskevat sen pöydälle, johon on edellinen oppilas esim. aivastanut, lisää tämä tartuntojen leviämistä.
- Keittojen kanssa ja usein muutenkin kouluruokaan kuuluu ns. tuorepala (omenalohko tms.). Tuorepalan kuljettaminen pöytään ei onnistu ilman, että se haetaan erikseen ja taas tulee lisää risteävää liikennettä tilaan.
- Ruokailuaika tulee lisääntymään ja se on opetuksesta pois.
- Kiireen tuntu ruokaillessa ei ole tämän päivän ruokakasvatusta.

Tekninen lautakunta 24.1.2023 § 10

Tekninen lautakunta päätti kokouksessaan 24.1.2023 § 10 esittää kunnanhallituksen kautta kunnanvaltuustolle, että se päättää luopua koulun siirtymisestä ruokailukäytäntöön ilman tarjottimia seuraavien perustein:

- Koululaisten on mahdotonta kuljettaa ruokalautasta, juomalasia, servettiä, leipää sekä ruokailuvälineitä kerralla pöytään. Astioiden kuljettaminen yhdellä kertaa pöytään ei onnistu edes aikuiselta, ilman tarjotinta.
- Pienet 0-2 luokkalaiset pystyvät kuljettamaan vain ruokalautasen kerrallaan pöytään.
- Pitäisi tehdä leipäpöytä erikseen, Apilan tilaan se on haasteellista.
- Risteävä liikenne tulisi lisääntymään paljon, sillä oppilaat joutuvat hakemaan erikseen leipää, juomaa yms.
- Tautien lisääntyessä on aina riski, kun ihmiset liikkuvat edestakaisin.
- Yhteentörmäyksien riski on myös suuri ja näin ollen muodostuu myös astiahävikkiä ja sotkua.
- Myös palautuslinjastoon voi tulla useampi käynti, jos oppilas on ottanut esim. vettä ja maitoa, kahta lasia ja lautasta sekä välineitä ei varsinkaan pienet koululaiset pysty kerralla kuljettamaan, ilman tarjotinta.
- Juomalasit tulisi vaihtaa tavallisiin tai muovisiin, ja tästä muodostuu lisää kustannuksia.
- Oppilaat eivät ota ruokaa tarvittavaa määrää, koska ruoka saattaa lainehtia yli lautaselta, esim. keitot, jolloin ravintoa saadaan liian vähän.
- Kuuma ruoka saattaa lainehtia käsille.
- Ruoka voi jäädä kokonaan syömättä, jos sitä on kaatunut oppilaan päälle, sillä hän ei todennäköisesti enää ”kehtaa” ruokailla.
- Leivän syönti jää vähäiseksi koska oppilaat eivät viitsi sitä erikseen hakea. Tästäkin aiheutuu se, että kouluruoan ravintoainepitoisuus jää vajaaksi.
- Jos oppilaat hakevat leivän tai tuorepalan, he laskevat sen pöydälle, johon on edellinen oppilas esim. aivastanut, jolloin tämä lisää tartuntojen leviämistä.

- Keittojen kanssa ja usein muutenkin kouluruokaan kuuluu ns. tuorepala (omenalohko tms.). Tuorepalan kuljettaminen pöytään ei onnistu ilman että se haetaan erikseen, ja taas tulee lisää risteävää liikennettä tilaan.
- Ymmärretään, että valtuutetut haluavat säästää vettä sekä sähköä, mutta veden kulutus on uuden tunnelikoneen myötä vähentynyt huomattavasti sekä kaikki keittiön uudet laitteet ovat energiatehokkaita.
- Tarjottimien pesun ajan säästäminen menee siivoukseen ruokasalissa ja aika ei edes riitä, sillä siivoamista tulee paljon. Tekninen arvioi, että joudumme palkkaamaan yhden henkilön siivoamaan koko ruokailun ajaksi.
- Uuden tilan pinnat kärsivät, jos ruokaa ja maitoa on toistuvasti pinnoilla.
- Ruokailuun käytettävä aika lisääntyy, ja se on opetuksesta pois.
- Kiireen tuntu ruokaillessa ei ole tämän päivän ruokakasvatusta. Kiire ruokailussa aiheuttaa, että lapset eivät syö riittävästi.

Esittelijä	pormestari Markku Koskinen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää poistaa Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan vuoden 2023 talousarviomuutoksista tekstilisäyksen koskien Kärkölän koulun ruokalan tarjottimien poistamista käytöstä lautakuntien kartoittamiin vaikutuksiin perustuen.
Päätös	Miia Salminen esitti, että lisätään päätösehdotukseen; lisäksi kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että kouluruokailussa jatketaan tarjottimien kanssa. Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti Miia Salmisen esittämällä lisäyksellä.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Jakelu	valtuusto tekninen johtaja sivistysjohtaja